

podle § 335 tr. zák., bylo již dovedeno. Že by stav mysli obžalovaného byl vlivem onoho obojího vnitřního hnutí přešel v některý ze stavů, vylučujících podle § 2 tr. zák. přičitatelnost skutku jako činu trestného vůbec, zejména v pomatení smyslů, v němž by obžalovaný sobě činu svého vůbec nebyl vědom (§ 2 c) tr. zák.), netvrdí ani sama zmateční stížnost.

Na omylu je posléze zmateční stížnost, projevující názor, že cílem spravedlivé nutné obrany bylo učiniti útočnicka nezpůsobilým k útoku a že právem napadeného bylo použití k obraně takového prostředku, který mu obranu zaručuje co nejvíce. Zákon dovoluje napadenému pouze, by útok naň podniknutý odvrátil, a to jen s vynaložením obrany potřebné. Zmateční stížnost namítá tudíž neprávem, že by rána obžalovaného nebyla k odvrácení útoku stačila, kdyby byl zachytil S-a na některé jiné části těla (než do boku), na př. do ramene, do ruky nebo podobně. Nelze proto spatřovati porušení zákona nebo jeho nesprávné použití v tom, že rozsudek, shledávaje překročení mezi potřebné obrany v tom, že obžalovaný použil vůbec nože otevřeného a vedl mimo to ránu velkou silou, vyslovuje zároveň přesvědčení, že se obžalovaný mohl brániti proti útoku S-ovu jinak a to buď nožem zavřeným nebo kamenem a podobně. Tyto různé možnosti přípustné obrany jsou v rozsudku uvedeny pouze příkladmo, nesejde tudíž na tom, počítá-li rozsudek s jednou z nich, možností obrany, pomocí kamene, jak zmateční stížnost zvláště vytýká, méně případně vzhledem k tomu, že nezjišťuje ani, zda byl nějaký kámen vůbec po ruce, tím méně, že by byl obžalovaný měl možnost se jím zavčas opatřiti, uváží-li se zejména, že se příběh udál podle rozsudkového zjištění dne 20. září asi o druhé hodině s půlnoci, tedy patrně za tmy. Bylo proto zmateční stížnost zavrhnouti jako bezdůvodnou.

Čís. 2587.

Maření exekuce (zákon ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.).

Přestupek § 3 zákona předpokládá odstranění, t. j. svémocné odejmutí zabaveného předmětu z úředního opatření. Nejde o »odstranění«, byl-li takový předmět sice svémocně prodán, zůstal však na posavadním místě, změniv pouze držitele; naproti tomu jde o odstranění i když pachatel použil výtěžku za odstraněnou věc k úplnému uspokojení všech věřitelů, jimž příslušelo exekuční zástavní právo na odstraněné věci.

V subjektivním směru vyžaduje se ke skutkové podstatě přestupku § 3 zákona úmysl odníti věc úřadem neb z rozkazu jeho zabavenou z úředního opatření; vyhledává se, by pachatel byl si toho vědom, že jde o věc úředně zabavenou.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1926, Zm II 404/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Olomouci z 20. dubna 1926, jimž byl stěžovatel

uznán vinným přestupkem podle § 3 zákona o zmaření exekuce z 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc postoupil příslušnému okresnímu soudu v Přerově, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá rozsudek soudu první stolice, pokud stěžovatel byl jím uznán vinným přestupkem podle § 3 zákona ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., spáchaný tím, že v roce 1924 v P. kromě případu v § 1 tohoto zákona uvedeného odstranil věci úřadem zabavené, a to různé stroje a součástky jich, by úřad s nimi nakládati nemohl, důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. Stížnost namítá, že skutková podstata onoho přestupku není po subjektivní stránce splněna. Pokud při tom uvádí, že poměry v závodě firmy Vilém V. a spol. byly v době, kdy se stěžovatel stal jednatelem této firmy, tak složité, zejména pokud jde o vedení exekucí a exekuční zájmy, že stěžovateli nebylo možno, získati si potřebného přehledu o stavu věci, že situace byla taková, že ani úředníci, kteří byli již dlouhou dobu před tím v závodě, nevyznali se v tom, které věci jsou zabaveny, a že, pokud by se snad dalo souditi, že stěžovatel prodal některé věci, jsa si toho vědom, že jsou zabaveny, mohlo se tak státi pouze s tím, že všichni věřitelé, jimž příslušelo na věcech těch exekuční zástavní právo, byli pak plně uspokojeni, neprovádí uplatňovaného hmotně-právního důvodu zmatečnosti způsobem odpovídajícím zákonu; neboť nadržuje se v okruhu skutkových zjištění napadeného rozsudku, jak by při správném provedení onoho důvodu zmatečnosti činiti měla, nýbrž vychází ze skutkových předpokladů napadeným rozsudkem nezjištěných (§ 288 čís. 3 tr. ř.). Naproti tomu nelze upřít zmateční stížnosti oprávnění, pokud, tvrdíc, že stěžovatel vůbec nevěděl, že prodával (správně odstraňoval) exekučně zabavené věci, namítá, že skutková podstata přestupku stěžovateli za vinu daného není zjištěna po stránce subjektivní. Ve směru subjektivním vyžaduje se ke skutkové podstatě přestupku tu v úvahu přicházejícího úmysl odnítí věc úřadem nebo z rozkazu jeho zabavenou z úředního opatření. Vyhledává se tudíž, by pachatel byl si toho vědom, že jde o věc úředně zabavenou. Uvádí-li rozsudek v rozhodovacích důvodech vzhledem k zodpovídání se stěžovatele, že některé stroje prodal, nevěda, že jsou zabaveny, že stěžovatel byl jako jednatel firmy povinen informovati se před prodejem o zabavení, obzvláště když byl sám v některých případech exekučnímu zájmu přítomen, vychází ze zřejmě mylného právního předpokladu, že stačí k subjektivní skutkové podstatě přestupku podle § 3 zákona o zmaření exekuce, když pachatel odňal z nedbalosti úředně zabavenou věc z úředního opatření, opomenuv se náležitě informovati o tom, zda je věc úředně zabavena, čili nic.

Rozsudek uvádí sice v této souvislosti v rozhodovacích důvodech také, že stěžovatel ostatně ve své výpovědi sám výslovně tvrdí, že se staral, by byli získáni kupitelé, nejsa si toho vědom, že má exekuci, a že ve svém podání ze dne 6. února 1924 u okresního soudu v Přerově

výslovně uvádí, »že zabavené stroje byly prodány z části s jeho vědomím na úhradu zájemníků u soudu zanesených, by jejich dluhy (správně pohledávky) byly zaplacený, což se skutečně stalo«, ale nevyslovuje se o tom, zda pokládá zodpovídání se stěžovatelovo, jenž se hájil při hlavním přelíčení v ten smysl, že nevěděl, že věci, jež prodal, byly zabaveny, oněmi skutečnostmi za vyvráceno, a nezmiňuje se ani jinak o tom, zda stěžovatel věděl, že věci jím prodané byly úředně zabaveny, čili nic. Za tohoto stavu věci bylo zmáteční stížnosti stěžovatelově za souhlasu generální prokuratury již při neveřejné poradě vyhověti, rozsudek prvé stolice, pokud se vztahuje na stěžovatele, jako zmátečný zrušiti a, poněvadž pro nedostatek skutkových zjištění po stránce subjektivní nelze se vyhnouti nařízení nového hlavního přelíčení a Nejvyšší soud jako soud zrušovací nemůže ve věci samé rozhodnouti, věc spadající nyní do příslušnosti okresního soudu postoupiti příslušnému okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí v rozsahu zrušení (§ 5 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878). Okresnímu soudu, jenž se bude věcí obírat, bude přihlížeti k tomu, že přešupek tu v úvahu přicházející předpokládá odstranění »úředně zabavené věci, t. j. svémocné odejmutí zabaveného předmětu z úředního opatření, že v důsledku toho nejde o odstranění po rozumu § 3 zákona o maření exekuce, byl-li takový úředně zabavený předmět sice svémocně prodán, zůstal-li však na dosavadním místě a neměl-li prodej jiného výsledku, než změnu držitele, jakož i k tomu, že ono ustanovení zákona chrání úřední opatření proti svémocnému nakládání s věcí úředním opatřením postiženou, takže jde o »odstranění« ve smyslu tohoto ustanovení zákona také tenkrát, použil-li pachatel výtěžku za odstraněnou věc k úplnému uspokojení všech věřitelů, jimž příslušelo exekuční zástavní právo na odstraněné věci.

Čís. 2588.

Povinnost dáti porotcům dodatkovou otázku, není podmíněna výslovným tvrzením stavu nebo skutečností trestnost vylučujících nebo rušících, nýbrž o tvrzení ve smyslu § 319 tr. ř. jde již tenkrát, byly-li takový stav nebo takové skutečnosti pozitivními výsledky trestního řízení napovězeny; otázku, zda má býti vyhověno návrhu na dodatkovou otázku, řeší porotní soud bez ohledu na to, zda se v úvahu přicházející tvrzení jeví býti pravděpodobným čili nic.

O otázkách, týkajících se zjišťování skutkového děje, rozhodují jedině porotci; na porotním soudě však jest, by zkoumal, zda tvrzené okolnosti, předpokládajíc, že jsou pravdivy, skutečně odpovídají zákoným znakům stavu nebo skutečností, jež má § 319 tr. ř. na mysli.

Ustanovení § 2 b) tr. zák. liší se od případu § 2 a) tr. zák. jen tím, že tento se vztahuje k trvalému, ono ku střídavému pomnutí mysli; i ustanovení § 2 b) tr. zák. předpokládá duševní poruchu pachatelovu.